

Татарстан Республикасы
Чистай муниципаль районы
Татар Талкышы авыл жирлеге Советы
КАРАР

2022 елның 29 апреде

№ 21/2

Татарстан Республикасы
Чистай муниципаль
районының Татар Талкышы
авыл жирлеге
территориясендә төзекләндерү
өлкәсендәгә муниципаль
контроль турындагы нигезләмә
хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законнары, Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының «Татар Талкышы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Татар Талкышы авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының Татар Талкышы авыл жирлеге территорииясендә төзекләндерү өлкәсендәгә муниципаль контроль турындагы нигезләмәне күшүмтә нигезендә расларга.

2. Әлеге каарны "Татарстан Республикасының хокукий мәгълүматның рәсми порталы" нда бастырып чыгарырга һәм Чистай муниципаль районының рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-коммуникация чөлтәрендә урнаштырырга.

Татар Талкышы авыл жирлеге
башлыгы

М.М. Вәлиев

Чистай муниципаль районы
Татар Талкышы авыл
җирлеге Советының
2022 елның
29 апрелендәгө
21/2 номерлы каарына
кушымта

Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы
Татар Талкышы авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә
муниципаль контроль турында
НИГЕЗЛӘМӘ

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Өлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының Татар Талкышы авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне оештыру (алга таба - муниципаль контроль) һәм гамәлгә ашыру тәртибен билгели.

1.2. Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Татар Талкышы авыл җирлеген төзекләндерү кагыйдәләре белән билгеләнгән мәжбүри таләпләрне, шулай ук контроль чаралар нәтижәләре буенча кабул ителә торган каарларның үтәлешен төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль предметы булып тора.

1.3. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль объектларын исәпкә алу өлеге Нигезләмә нигезендә Чистай муниципаль районы Татар Талкышы авыл җирлеге Башкарма комитеты (алга таба - Башкарма комитет) тарафыннан башкарыла. Муниципаль контроль объектлары турында мәгълүматларны җыю, эшкәрту, анализлау һәм исәпкә алганда, Башкарма комитет норматив хокукый актлар нигезендә аңа тапшырыла торган мәгълүматны, ведомствоара хезмәттәшлек кысаларында алына торган мәгълүматны, шулай ук һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны куллана.

1.4. Чистай муниципаль районы Татар Талкышы авыл җирлеге Башкарма комитеты (алга таба - муниципаль контроль органы) төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль башкара.

1.5. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыручы органның вазыйфаи затларына, вазыйфаи инструкция нигезендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, шул исәптән профилактик һәм контроль чаралар үткәру керә торган вазыйфаи затларына:

- Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының Татар Талкышы авыл җирлеге башлыгы (алга таба-вәкаләтле органның вазыйфаи заты).

1.6. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда вәкаләтле органның вазыйфаи заты "Дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның (алга таба - 284-ФЗ номерлы Закон) 29 статьясында билгеләнгән хокукларга һәм бурычларга ия.

2. Муниципаль контроль объектлары

2.1. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль объектлары (алга таба - контроль объекты) булып тора:

а) Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Татар Талкышы авыл җирлеген төзекләндерү кагыйдәләре белән регламентланган мәжбүри таләпләрне үтәү белән бәйле юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең һәм гражданнарның

эшчәнлеге, гамәлләре (гамәл қылмаулары);

б) территорияне төзекләндерү әлементлары-декоратив, техник, планировка, конструктив җайланмалар, яшелләндерү әlementлары, төрле жиһазлар һәм бизәү әlementлары, шул исәптән биналарның, корылмаларның фасадларының, кече архитектура формалары, капиталь булмаган стационар булмаган корылмалар, мәгълүмат щитлары һәм төзекләндерүнен состав өлешләре буларак кулланыла торган күрсәткечләр.

2.2. Муниципаль контроль органы 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә контроль объектларын исәпкә алуны тәэммин итә.

3. Контрольне гамәлгә ашырганда закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян кiterү куркынычы белән идарә итү

3.1. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда бәяләү һәм рисклар белән идарә итү системасы кулланыла.

2.1 Өлеге нигезләмәнен 2.1 пунктындағы "а" пунктчасында күрсәтелгән контроль объектлары зыян кiterүнен (алга таба - риск категориясенә) тубәндәге риск категорияләренен берсенә керә:

- а) югары куркыныч
- б) уртача куркыныч;
- в) уртача куркыныч;
- г) тубән куркыныч.

3.2. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян кiterү куркынычын бәяләү максатларында контрольлек объектларын өлеге Нигезләмәнен 1 нче күшымтасы нигезендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында мәжбүри таләпләрне бозу риск категорияләренә керту критерийлары һәм риск индикаторлары билгеләнә.

3.3. Контрольдә тотылучы затның эшчәнлеген рискның төрле категорияләренә кертергә мәмкинлек бирә торган критерийлар булганды, контрольдә тотылучы затның эшчәнлеген югары куркыныч категориясенә кертергә мәмкинлек бирә торган критерийлар кулланылырга тиеш.

3.4. Контроль объектының куркынычның бүтән категориясе критерийларына туры килүе турында мәгълүматлар кергән көннән алыш 5 эш көне эчендә муниципаль контроль органы өлеге контроль объектының риск категориясен үзгәртү турында карар кабул итәргә тиеш.

3.5. Контрольдә тотылучы затлар риск категориясен үзгәртү турында муниципаль контроль органына гариза бирергә хокуклы.

4. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян кiterү куркынычларын профилактикалау

4.1. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда тубәндәге профилактик чараплар гамәлгә ашырыла:

- а) мәгълүмат житкерү;
- б) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;
- в) кисәтүне игълан итү;
- г) консультация бирү;
- д) профилактик визит.

4.2. Профилактик чараплар 248-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Муниципаль контроль органы профилактик чарапларны исәпкә алуны тәэммин итә.

4.3. Муниципаль контроль органы контрольдә тотыла торган затларга һәм

башка кызыксынучы затларга тиешле белешмәләрне Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә веб-адрес буенча урнаштыру юлы белән урнаштыру юлы белән мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча мәгълүмат бирә: <https://chistopol.tatarstan.ru/> "Муниципаль контроль" бүлегендә, массакуләм мәгълүмат чараларында һәм башка рәвешләрдә.

4.4. Муниципаль контроль органы, 248-ФЗ номерлы Законда билгеләнгән таләпләрне исәпкә алып, тәзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында докладны ел саен әзерли.

Докладны әзерләүне оештыру тәзекләндерү өлкәсендә вәкаләтле муниципаль контроль органына йәкләнә.

4.5. Мәжбүри таләпләрне яисә мәжбүри таләпләрне бозуның әзерләнә торган очраклары турында муниципаль контроль органында белешмәләр булган очракта һәм (яисә) мәжбүри таләпләрне бозуның закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүе йә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы тудыру турында расланган белешмәләр булмаган очракта, муниципаль контроль органы контрольдә тотыла торган затка мәжбүри таләпләрне бозуның ярамавы турында кисәту (алга таба - кисәту) игълан итә һәм мәжбүри таләпләрне үтәүне тәэммин итү чараларын күрергә тәкъдим итә.

Контрольдә тотылучы зат кисәту алғаннан соң күрсәтелгән кисәтүгә карата муниципаль контроль органына ризасызлык белдерергә хокуклы.

Каршылыкта булырга тиеш:

каршылык жибәрелә торган җирле үзидарә органы исеме;

шәхси эшмәкәр яки гражданиның фамилиясе, исеме һәм атасының исеме, шулай ук әлемтә өчен телефон номеры, электрон почта адресы (булган очракта) һәм контрольдә тотылучы затка җавап жибәрелергә тиешле почта адресы;

кисәту датасын һәм номерын;

контрольдә тотылучы зат игълан итеплән кисәту белән риза булмаган дәлилләр;

контрольдә тотыла торган затның кисәту алу датасын;

шәхси имза һәм датасын.

Кирәк була калса, контрольдә тотылучы зат тиешле документларны яки аларның таныкланган күчермәләрен каршы алырга куша.

Каршылык турыдан-туры яисә почта аша, яисә муниципаль контроль органының рәсми электрон почтасына язма рәвештә бирелергә мөмкин.

Каршылыкны тапшыруның ин чик вакыты контрольдә тотылучы зат тарафыннан кисәту алышгандан соң 15 календарь көн тәшкил итә.

Муниципаль контроль органы тарафыннан каршылыкны карауның ин чик вакыты каршылыкны теркәгән көннән 30 календарь көн тәшкил итә.

Өстәмә мәгълүмат алу өчен соратып алуны объектив һәм һәрьяклап карау максатларында жибәрергә кирәк булганда, вәкаләтле органның вазыйфаи заты тарафыннан ризасызлыкны карауны озайтуның ин чик срокы 15 календарь көн тәшкил итә, ул ризасызлык белдергән контрольдә тотылучы затка аны карау вакытын озайту турында хәбәр итә.

Муниципаль контроль органы:

а) каршылыкны объектив, һәрьяклы һәм үз вакытында карауны тәэммин итә, кирәк булганда, контрольдә тотылучы зат яки аның вәкаләтле вәкиле катнашында каршылыкны юнәлдергән зат яисә аның вәкаләтле вәкиле катнашында карауны тәэммин итә;

б) кирәк булганда, дәүләт органнарында, җирле үзидарә органнарында һәм башка затлардан документлар һәм материаллар соратып ала;

в) каршылыкны карау нәтижәләре буенча контрольдә тотылучы затның

бозылган хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яңадан торғызуга яисә яклауга юнәлдерелгән чараплар күрә;

г) каршылыкта куелган мәсьәләләрнең асылы буенча язма жавап жибәрә.

Карапны карау нәтижәләре буенча муниципаль контроль органы түбәндәге карапларның берсен кабул итә:

а) иғылан ителгән кисәтүне гамәлдән чыгару формасында ризасызылыкны канәгатьләндерә;

б) каршы килүне канәгатьләндерүдән баш тарта.

Карапны карау нәтижәләре буенча карап кабул ителгән көннән соң килүче көннән дә соңға алмыйча, каршылык биргән контрольдә тотылучы затка язма рәвештә һәм аның теләге буенча каршылыкны карау нәтижәләре турында электрон формада мотивлаштырылган жавап жибәрелә.

4.6. Контрольдә тотылучы затларның һәм аларның вәкилләренең мөрәҗәгатьләре буенча муниципаль контроль органы вазыйфаи затлары консультацияләр бирә.

Консультация (шул исәптән язма рәвештә) мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча башкарыла.

Контрольдә тотылучы зат язма рәвештә консультация сораулары буенча язма жавап бирүгә запрос тәкъдим иткән очракта, консультация муниципаль контроль органы тарафыннан язма рәвештә гамәлгә ашырыла.

Консультация барышында тәзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру белән бәйле мәсьәләләр буенча аңлатмалар бирелә.

Консультация туләү алмыйча башкарыла.

Консультация муниципаль контроль органының вазыйфаи затлары тарафыннан телефон, шәхси кабул итү яки профилактик яки контроль чара үткәрү барышында башкарылырга мөмкин.

Язма рәвештә консультация биргәндә "Россия Федерациясе гражданнары мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында" Федераль законда билгеләнгән таләпләр үтәләргә тиеш .

Контрольдә тотылучы затларның һәм аларның вәкилләренең бертиплы мөрәҗәгатьләре буенча консультацияләр Чистай муниципаль районның рәсми сайтында Интернет-телеоммуникация чөлтәрендә веб-адрес буенча урнаштыру юлы белән башкарыла: <https://chistopol.tatarstan.ru/> муниципаль контроль органының вазыйфаи заты тарафыннан имзаланган язма аңлатманың "Муниципаль контроль" бүлгегендә.

Консультация алу өчен контакт телефоннары номерлары, язма рәвештә запрослар жибәрү өчен адреслар, консультация максатларында шәхси кабул итү вакыты һәм урыны, Интернет мәгълумати-телеоммуникация чөлтәрендә веб-адрес буенча Чистай муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырыла: <https://chistopol.tatarstan.ru/> "Муниципаль контроль" бүлгегендә.

Консультация тубәндәге мәсьәләләр буенча башкарыла:

риск категорияләренә керту критерийлары;

тәзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру предметы булып торган мәжбүри таләпләр;

контроль чараплар үткәрү тәртибе, вакыты һәм сроклары;

контрольдә тотылучы затларның һәм муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының хокуклары һәм бурычлары;

муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының гамәлләрене (гамәл қылмавына) шикаять белдерү тәртибе.

4.7. Профилактик визит муниципаль контроль органы вазыйфаи заты тарафыннан контрольдә тотылучы затның эшчәнлек алып бару урыны буенча

профилактик әңгемә формасында үткөрелә. Профилактик визит барышында контрольдә тотылучы затка аның вәкаләтләре, шулай ук контроль объектына карата үткөрелә торган муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру үзенчәлекләре турында хәбәр ителә.

Профилактик визит барышында контрольдә тотылучы зат аның эшчәнлегенә яисә аның кулланыла торган контроль объектларына карата куела торган мәжбүри таләпләр, риск критерийларына туры килү, риск категориясен киметүнең нигезләре һәм тәкъдим ителә торган ысуллары, шулай ук контрольдә тотылучы затка карата үткөрелә торган контроль чараларның төрләре, эчтәлеге һәм интенсивлыгы турында мәгълүмат бирә.

Профилактик визит барышында муниципаль контроль органының вазыйфаи заты әлеге Нигезләмәнең 4.6 пунктында, шулай ук 248-ФЗ номерлы законның 50 статьясында билгеләнгән тәртиптә консультация бирә ала.

Муниципаль контроль органы тарафыннан мәжбүри профилактик визит уздыру югары куркыныч категориясенә кертелгән контроль объектларына карата гамәлгә ашырыла.

Мәжбүри профилактик визит муниципаль контроль органы вазыйфаи заты тарафыннан контрольдә тотылучы затның эшчәнлек алып бару урыны буенча профилактик әңгемә формасында үткөрелә.

Мәжбүри профилактик визит барышында контрольлек итүче зат үз эшчәнлегенә яки аңа караган контроль объектларына карата куела торган мәжбүри таләпләр, риск критерийларына туры килү, нигезләр һәм риск категориясен киметүнең тәкъдим ителә торган ысуллары турында мәгълүмат бирә.

Мәжбүри профилактик визит барышында муниципаль контроль органының вазыйфаи заты контроль объектларын риск категориясенә керту өчен кирәклे мәгълүматлар җыя ала.

Мәжбүри профилактик визит үткөрү турында контрольдә тотылучы затка аны үткөрү датасына кадәр 5 эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр итепергә тиеш.

Контрольдә тотылучы зат, аны үткөрү датасына кадәр 3 эш көненнән дә соңга калмыйча, бу хакта муниципаль контроль органына хәбәр итеп, мәжбүри профилактик визит уздырудан баш тартырга хокуклы.

Мәжбүри профилактика визитын үткәрүнен иң чик вакыты 1 эш көне тәшкил итә.

Мәжбүри профилактик визит үткәргендә, контрольдә тотылучы затларга мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр бирелә алмый. Профилактика визиты барышында контрольдә тотылучы зат тарафыннан алынган аңлатмалар тәкъдим итү характерына ия.

Мәжбүри профилактика визитын үткәргендә контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган қыйммәтләргә зыян китерүгә турыдан-туры куркыныч тудыруы яки мондый зыян китерелүе ачыкланса, муниципаль контроль органы вазыйфаи заты контроль чаралар үткөрү турында карар кабул итү өчен бу хакта кичекмәстән вәкаләтле органның вазыйфаи затына хәбәр итә.

Мәжбүри профилактик визит нәтижәләре буенча муниципаль контроль органының вазыйфаи заты мәжбүри профилактик визит үткөрү турында акт төзи.

4.2. Тикшерү қәгазъләре

4.2.1. Контроль чаралары уздыруны оптимальләштерү объектларына зыян китерү куркынычын киметү максатларында муниципаль контроль органы тикшерү қәгазъләрен (мәжбүри таләпләрне үтәүне яисә үтәмәүне дәлиллә торган контроль сораулар исемлекләрен) төзи һәм раслый.

4.2.2. Тикшерү қәгазъләре вәкаләтле органның норматив хокукый акты белән

билгеләнә.

4.2.3. Тикшерү кәгазыләре контролъдә тотылучы затка Россия Федерациясе законнарында каралмаган мәжбүри таләпләрне үтәү буенча йөкләмә йөкли алмый.

4.2.4. Контрольдә тотылучы затларны үз-үзенә тикшерү максатыннан, тикшерү кәгазыләре Чистай муниципаль районның Интернет мәгълүмат - телекоммуникация чөлтәрендәге рәсми сайтында "Муниципаль контроль" бүлекчәсендә урнаштырыла һәм актуаль хәлдә тотыла.

4.2.5. Тикшерү чараларын уздырганда контроль чараны үткәру турында каарда курсәтелгән тикшерү кәгазыләре контроль сорауларга жаваплар керту юлы белән вазыйфаи зат тарафыннан электрон формада тутырыла һәм контроль органның вазыйфаи затының көчәйтегендә квалификацияле электрон имzasы белән раслана.

5. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру

5.1. Муниципаль контроль планлы тикшерү чаралары үткәрмичә гамәлгә ашырыла.

5.2. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда, контролъдә тотыла торган зат белән эшләгендә түбәндәге контроль-планнан тыш чаралар уздырыла:

- а) документар тикшерү;
- б) күчмә тикшерү;
- в) рейд тикшерүе.

Контрольдә тотылучы зат белән үзара бәйләнешсез түбәндәге чаралар үткәрелә:

- а) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү;
- б) күчмә тикшерү.

5.3. Контроль чаралар үткәру өчен нигез булырга мәмкин:

муниципаль контроль органында зыян китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы турында белешмәләрнең булуы яисә объектның мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга туры килүен ачыклау яисә контроль объектының мондый параметрлардан читләшүен ачыклау;

законнарының үтәлешен тикшереп тору (кузәтчелек) кысаларында контроль чара уздыру, прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мәрәҗәгатьләр буенча гражданның хокукларын үтәү турында прокурор таләбе;

муниципаль контроль органы курсәтмәсен үтәү вакыты чыккач, ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында документлар һәм белешмәләр тапшырмаган очракта, контролъдә тотылучы зат тарафыннан өлгө күрсәтмә белән билгеләнгән яки алар нигезендә курсәтелгән курсәтмәнен үтәлеше турында нәтижә ясау мәмкин түгел.

Контроль чаралар, үзара бәйләнешсез, вәкаләтле органның вазыйфаи заты тарафыннан бирелгән биремнәр нигезендә муниципаль контроль органы вазыйфаи затлары тарафыннан үткәрелә.

Муниципаль контроль органы вазыйфаи заты, аларның үтәлешен бәяләү өчен кирәк булган мәжбүри таләпләрне, контроль гамәлләр характеристын исәпкә алып, контроль чаралар төрен билгели.

Контроль чара барышында муниципаль контроль органы вазыйфаи заты тарафыннан муниципаль контроль объектларына карата мәжбүри таләпләрнең үтәлеше бәяләнә, аларга контроль чарасы предметында курсәтелгән мәжбүри таләпләр куела.

5.4. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда

муниципаль контроль органының вазыйфаи затлары тикшерүлөр, аларның нәтижәләре һәм ачыкланган мәжбүри таләплөрне бозуларны кисәту һәм (яки) бетерү буенча қурелгән чараптар турында мәғлүмат көртергә тиеш.

5.5. Документар тикшерү барышында түбәндәге контроль гамәллөр кылышырга мөмкин:

- а) язма аңлатмалар алу;
- б) документлар сораяу;

5.6. Күчмә тикшерү барышында түбәндәге контроль гамәллөр кылышырга мөмкин:

- а) карау;
- б) тикшерү;
- в) сораштыру;
- г) язма аңлатмалар алу;
- д) документлар сораяу;
- е) сынаулар (үрнәклөр) сайлап алу;
- ж) инструменталь тикшерү;
- з) сынау;

Күчмә тикшерүне үткәрү вакыты 10 эш көненнән дә артмаска тиеш. Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшерү барышында үзара йогынты ясауның гомуми вакыты кече предприятие өчен - 50 сәгатьтән һәм микропредприятиеләр өчен - 15 сәгатьтән артмаска тиеш.

5.7. Рейд тикшерүләре барышында түбәндәге контроль (кузәтчелек) гамәллөр кылышырга мөмкин:

- а) карау;
- б) тикшерү;
- в) сораштыру;
- г) язма аңлатмалар алу;
- д) документлар сораяу;
- е) инструменталь тикшерү;
- ж) сынау;

5.8. Тикшерү 248-ФЗ номерлы Федераль законның 77 статьясы нигезендә башкарыла.

Рейд тикшерүе барышында карау контролльдә тотыла торган зат яисә аның вәкиле булмаганда бары тик муниципаль контроль органында зыян китерү турында яисә гражданнарның гомеренә, сәламәтлегенә, әйләнә-тирә мохиткә зыян (зыян) китерү турында белешмәләр булган очракта гына башкарылырга мөмкин.

5.9. Инструменталь тикшерү маҳсус жиһаз һәм (яки) техник приборлар кулланып, контролльдә тотылучы зат тарафыннан мәжбүри таләплөрне үтәүне билгеләү максатларында муниципаль контроль органы вазыйфаи затлары тарафыннан үткәрелә.

Инструменталь тикшерү нәтижәләре буенча 248-ФЗ номерлы Федераль законның 82 статьясындагы 4 өлешендә билгеләнгән таләплөр нигезендә инструменталь тикшерү беркетмәсе төзелә.

5.10. Контроль чараптар барышында контроль гамәллөр 248-ФЗ номерлы законда һәм әлеге Нигезләмәнең 4.8, 4.9 пунктларында билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

5.11. Контроль чараптар үткәргендә, муниципаль контроль органының вазыйфаи заты һәм контроль гамәллөр кылуға жәлеп ителгән затлар тарафыннан, мәжбүри таләплөрне бозуның дәлилләрен беркетү өчен фотога тәшерү, аудио - һәм (яки) видеоязма, дәлиллөрне теркәүнең башка ысууллары кулланылырга мөмкин.

Дәлилләрне теркәү ысуллары мәжбүри таләпләрне бозуны чагылдыручы фиксация объектын һичшиксеz идентификацияләргә мөмкинлек бирергә тиеш.

Фотога тәшерүне, аудио - һәм видеоязмаларны, тикшерү чарапарын башкарганда мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәүнен башка алымнарын куллану зарурлығы турындагы карап муниципаль контроль органнарының вазыйфаи затлары тарафыннан мөстәкыйль кабул ителә. Мәжбүри тәртиптә мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен фото - яки видеофиксацияләү түбәндәге очракларда гамәлгә ашырыла:

күчмә тикшерү барышында контролъдә тотыла торган зат булмаганды тикшерү уздырганда;

күчмә тикшерү үткәргәндә, аның барышында аны үткәүдә тоткарлыклар һәм контролъ гамәлләр кылу булды.

Мәжбүри таләпләрне бозу дәлилләрен теркәү өчен фотога тәшерүнен, аудио - һәм видеоязмаларның техник чарапары кулланылырга мөмкин.

Контрольдә тотылучы затка мәжбүри таләпләрне бозу дәлилләрен теркәү өчен фотога тәшерү, аудио - һәм видеоязма үткәү турында мәжбүри рәвештә хәбәр ителә.

Фотога тәшерү, аудио - һәм видеоязма үткәү һәм бу максатлар өчен кулланылган техник чарапар турында мәгълүмат актта контроль чара нәтижәләре буенча чагылдырыла.

Фотога тәшерү, аудио - һәм видеоязма үткәү нәтижәләре тикшерү чарасы актына күшымта булып тора.

5.12. Контроль чарапар үткәү нәтижәләре буенча, контролълек итүче зат белән үзара бәйләнешсез, муниципаль контроль органнарының вазыйфаи заты тиешле акт төзи, аны карау нәтижәләре буенча 248-ФЗ номерлы Закон нигезендә карап кабул ителә.

5.13. 248-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләре нигезендә контроль чарапар үткәргәндә һәм контроль гамәлләр кылганда, алар контролъдә тотылучы зат яисә аның вәкиле барында башкарылырга тиеш. Контрольдә тотылучы затның яки аның вәкиленең булуы, контроль чарапар үткәүдән, контролъдә тотылучы зат белән үзара бәйләнешне таләп итми торган контроль гамәлләр кылудан тыш, мәжбүри.

Шәхси эшмәкәр һәм контролълек итүче затлар булган граждан муниципаль контроль органына житди сәбәпләр булган очракта (авыру яисә өзелмәс көч шартлары аркасында) контроль чарасы үткәргәндә булу мөмкинлеге турында мәгълүмат тапшырырга хокуклы. Мондый мәгълүмат көргән очракта, контроль чараны үткәү муниципаль контроль органы тарафыннан индивидуаль әшкүар (гражданин) муниципаль контроль органына мөрәҗәгать итү өчен сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәkle вакытка күчерелә.

6. Контроль органы карапларына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү

6.1. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыручи вазыйфаи затларының карапларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмауларына) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә шикаять бирелергә мөмкин.

6.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда шикаятьләрне судка кадәр бирү тәртибе кулланылмый.

7. Контроль орган әшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү

7.1. Контроль органы әшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү муниципаль контролънең нәтижәлелеге күрсәткечләре системасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

7.2. Контроль органы эшчәнлегенең нәтижәлелеге күрсәткечләре системасына керә:

1) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыянны (зыянны) минимальләштерү дәрәҗәсен чагылдыра торган контроль төренең төп күрсәткечләре, тикшерү органы аларга ирешүне тәэммин итәргә тиешле максатчан (план) өһәмияттәге һәм тиешле эшчәнлек өлкәсендә зыян китерү куркынычын бетерү дәрәҗәсе;

2) контроль (күзәтчелек) эшчәнлеген мониторинглау, аны анализлау, аны гамәлгә ашырганда барлыкка килә торган проблемаларны ачыклау һәм зыян китерү куркынычын бетерү дәрәҗәсе белән хезмәт, матди һәм финанс ресурслары күләме арасындагы чагыштыруны характерлаучы сәбәпләрне билгеләү өчен кулланыла торган контроль төренең индикатив күрсәткечләре, шулай ук контрольдә тотылучы затлар эшчәнлегенә тыкшыну дәрәҗәсе.

7.3. Контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, муниципаль контроль төрләре өчен индикатив күрсәткечләр өлеге Нигезләмәнең 2 нче кушымтасында билгеләнгән.

8. Йомгаклау нигезләмәләре

8.1. 2013 елның 31 декабренә кадәр контроль орган тарафыннан документлар әзерләү, контроль органның вазыйфаи затлары тарафыннан башкарылган гамәлләр һәм кабул ителә торган каарлар турында хәбәр итү, контрольдә тотылучы затлар белән документлар һәм белешмәләр алмашу көгазьдә башкарыла.

Татарстан Республикасы
 Чистай муниципаль районы
 Татар Талкышы авыл жирлеге
 территориясендә төзекләндерү
 өлкәсендә муниципаль контроль
 турындағы нигезләмәгә
 1 нче күшымта

Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру қысаларында
 контроль объектларын куркынычлылық категорияләренә керту критерийлары

П/П	Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль объектлары	Куркынычлылык категориясе
1	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, соңғы өч ел эчендә законлы көченә көргөн юридик зат яки шәхси эшкуар эшчәнлеген административ хокук бозу қылган өчен юридик затка, аның вазыйфаи затларына яки шәхси эшмәкәргә Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Татар Талкышы авыл жирлеген төзекләндерү кагыйдәләрен (алга таба - Төзекләндерү кагыйдәләре) бозу белән бәйле административ жәза билгеләү турында карап риск категориясенә керту турында карап кабул ителгән көнгә карата соңғы өч ел эчендә үз көченә көргөн очракта.	Югары куркыныч
2	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр соңғы өч ел эчендә юридик зат яки шәхси эшмәкәр эшчәнлеген куркынычлылық категориясенә керту турында карап кабул ителгән көнгә, төзекләндерү кагыйдәләре таләпләрен үтәмәү факты буенча бирелгән курсәтмә белән билгеләнгән срокта үтәлмәгән курсәтмәнен риск категориясенә керүе турында карап кабул ителгән көнгә кадәр.	Уртacha куркыныч
3	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр соңғы биш ел дәвамында юридик зат яки шәхси эшмәкәр эшчәнлеген риск категориясенә керту турында карап кабул ителгән көнгә планлы яки планнан тыш тикшерүләр үткәру нәтижәләре буенча, төзекләндерү кагыйдәләре таләпләрен үтәмәгән өчен ачыкланган бозулар факты буенча бирелгән курсәтмәнен риск категориясенә кертелүе турында карап кабул ителгән көнгә кадәр.	Уртacha куркыныч

4	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм физик затлар, төзекләндерү өлкәсендә юридик затлар һәм индивидуаль эшкуарлар эшчәнлеген әлеге критерийларның 1, 2 пунктларында күрсәтелгән шартлар булмаганда, риск категорияләренә керту критерийлары булмаганда.	Түбән куркыныч
---	--	----------------

Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу риск индикаторлары исемлеге

Индикатор исеме	Сайланган параметрның нормаль торышы (бәяләү критерийлары), үлчәү берәмлеге (булганда)	Риск индикаторы күрсәткече
1 нче индикатор исеме	5-10, данә	< 5 данә или > 10 данә
2 нче индикатор исеме	юк	әйе
3 нче индикатор исеме	"Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә билгеләнә	Нормаль параметрларны 10% тан артык киметү яки арттыру

Татарстан Республикасы
Чистай муниципаль районы
Татар Талкышы авыл жирлеге
территориясендә төзекләндерү
өлкәсендә муниципаль контроль
турындагы нигезләмәгә
2 нче күшымта

Контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре,
төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль өчен индикатив күрсәткечләр

1. Төп күрсәткечләр һәм аларның максатчан әһәмияте:

- Мәжбүри таләпләрне бозулар арасыннан бетерелгән бозулар өлеше - 70%.
- Чираттагы календарь елына планлы контроль чаралар үткәру планын үтәү өлеше - 100%.
- Тикшерү органы һәм (яки) аның вазыйфаи заты гамәлләренә (гамәл қылмавына) нигезле шикаятыләр өлеше - 0%.
- Контроль чараларның юкка чыгарылган нәтиҗәләре өлеше - 0%.
- Тикшерү чаралары өлеше, алар нәтиҗәләре буенча бозулар ачыкланган, әмма тиешле административ йогынты чаралары күрелмәгән - 5%.
- Тикшерү органы материаллары буенча административ жәза билгеләү турында суд каарлары өлеше - 95%.
- Административ хокук бозулар турында эшләр буенча контроль органының мондый каарларның гомуми саныннан суд тәртибендә юкка чыгарылган каарлары, административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 2.7 һәм 2.9 статьялары нигезендә юкка чыгарылган каарлардан тыш - 0%.

Муниципаль контроль (кузәтчелек)индикатив күрсәткечләре исемлеге

- 1) хисап чорында үткәрелгән планлы тикшерү (кузәтчелек) чаралары саны;
- 2) хисап чорында үткәрелгән планнан тыш тикшерү (кузәтчелек) чаралары саны;
- 3) хисап чорында контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга туры килүен ачыклау нигезендә үткәрелгән планнан тыш тикшерү (кузәтчелек) чаралары саны, яисә хисап чорында контроль объектының мондый параметрлардан читләшүе;
- 4) хисап чорында үткәрелгән контроль (кузәтчелек) чараларның гомуми саны;
- 5) хисап чорында үткәрелгән КНМның һәр тәре буенча үзара хезмәттәшлек белән контроль (кузәтчелек) чаралар саны;
- 6) хисап чорында дистанцион хезмәттәшлек чараларын кулланып үткәрелгән контроль (кузәтчелек) чаралар саны;
- 7) хисап чорында үткәрелгән мәжбүри профилактик визитларның саны;
- 8) хисап чорында иғълан ителгән мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтүләр саны;
- 9) хисап чорында мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланган контроль (кузәтчелек) чаралары саны;
- 10) хисап чорында административ хокук бозулар турында эшләр күзгатылган контроль (кузәтчелек) чаралар саны;
- 11) хисап чорында контроль (кузәтчелек) чаралар нәтиҗәләре буенча салынган административ штрафлар суммасы;

- 12) хисап чорында тикшерү (күзәтчелек) чарапарын үткөрүне килештерү турында прокуратура органнарына жибәрелгөн гаризалар саны;
- 13) прокуратура органнарына хисап чорында прокуратура органнары тарафыннан килештерүдөн баш тарткан контроль (күзәтчелек) чарапарын үткөрүне килештерү турында гаризалар саны;
- 14) хисап чоры ахырына исәпкә алынган контроль объектларының гомуми саны;
- 15) риск категорияләренә кертелгөн контроль объектларының һәр категориясе буенча хисап чоры ахырына исәпкә алынган объектларының саны;
- 16) хисап чоры ахырына контролъдә тотылуучы затларның исәпкә алынган саны;
- 17) хисап чорында контроль (күзәтчелек) чарапары үткөрелгөн исәпкә алынган контролъдә тотылуучы затлар саны;
- 18) хисап чорында контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан карау вакыты бозылган шикаятыләр саны;
- 19) хисап чорында контроль (күзәтчелек) органнарының вазыйфаи затларының суд тәртибендә жибәрелгөн каарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) дәгъвалуа турында дәгъва гаризалары саны;
- 20) контроль (күзәтчелек) органнарының вазыйфаи затларының суд тәртибендә жибәрелгөн каарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять белдерү турында дәгъва гаризалары саны, алар буенча хисап чорында игълан ителгөн таләпләрне канәгатьләндерү турында каар кабул ителде;
- 21) хисап чорында дәүләт контролен (күзәтчелеген) оештыруга һәм гамәлгә ашируга карата таләпләрне тупас бозу белән үткөрелгөн контроль (күзәтчелек) чарапары саны һәм нәтижәләре дөрес дип табылмады һәм (яки) юкка чыгарылды.".